

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ISSN 2523-4536

**НАУКОВІ ПРАЦІ
МІЖРЕГІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ**

**SCIENTIFIC WORKS
OF INTERREGIONAL ACADEMY
OF PERSONNEL MANAGEMENT
ECONOMIC SCIENCES**

Випуск 3 (79), 2025

Видавничий дім
«Гельветика»
2025

Редакційна колегія

Ніценко В. С., д-р екон. наук, проф., Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу – **Головний редактор**

Бутенко Н. В., д-р екон. наук, проф., Київський національний університет імені Тараса Шевченка – **заступник Головного редактора**

Андрющенко К. А., д-р екон. наук, проф., Державний університет інфраструктури та технологій

Антоненко І. Я., д-р екон. наук, проф., Національний університет харчових технологій

Бердар М. М., д-р екон. наук, проф., Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Бойченко Е. Б., д-р екон. наук, проф., Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Бондаренко В. М., д-р екон. наук, проф., Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету

Борецька Н. П., д-р екон. наук, проф., Київський національний університет технологій та дизайну

Вербівська Л. В., канд. екон. наук, доц., Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Габчак Н. Ф., канд. геогр. наук, доц., Ужгородський національний університет

Галаченко О. О., д-р екон. наук, проф., Вінницький інститут Міжрегіональної Академії управління персоналом

Ганжуренко І. В., д-р екон. наук, проф., Міжрегіональна Академія управління персоналом

Горбач Л. М., канд. екон. наук, доц., Волинський інститут імені В'ячеслава Липинського Міжрегіональної Академії управління персоналом

Грановська В. Г., д-р екон. наук, доц., Херсонський державний аграрно-економічний університет

Даций О. І., д-р екон. наук, проф., Міжрегіональна Академія управління персоналом

Дугар Т. Є., канд. екон. наук, доц., Полтавський державний аграрний університет

Дячков Д. В., д-р екон. наук, доц., Полтавський державний аграрний університет

Жиленко К. М., д-р екон. наук, доц., Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Заяць О. І., д-р екон. наук, доц., Ужгородський національний університет

Зибарева О. В., д-р екон. наук, проф., Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Капеліста І. М., канд. наук з держ. упр., Міжрегіональна Академія управління персоналом

Карпенко А. В., д-р екон. наук, доц., Національний університет «Запорізька політехніка»

Кришталь Г. О., д-р екон. наук, проф., Міжрегіональна Академія управління персоналом

Крутько М. А., канд. екон. наук, доц., Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Курмаєв П. Ю., д-р екон. наук, проф., Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Машіка Г. В., д-р геогр. наук, доц., Ужгородський національний університет

Могилевська О. Ю., д-р екон. наук, доц., Київський міжнародний університет

Моторин Р. М., д-р екон. наук, проф., Київський національний торговельно-економічний університет

Негода Ю. В., д-р екон. наук, доц., Національний університет біоресурсів і природокористування України

Нестерчук І. К., канд. геогр. наук, доц., Поліський національний університет

Підвальна О. Г., канд. екон. наук, доц., Вінницький національний аграрний університет

Плаксієнко В. Я., д-р екон. наук, проф., Полтавський державний аграрний університет

Пристемський О. С., д-р екон. наук, доц., Херсонський державний аграрно-економічний університет

Самойлик Ю. В., д-р екон. наук, проф., Полтавський державний аграрний університет

Сьомич М. І., д-р екон. наук, проф., Полтавський державний аграрний університет

Удовенко І. О., канд. екон. наук, доц., Уманський національний університет садівництва

Утенкова К. О., д-р екон. наук, доц., Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Фірсова С. Г., канд. екон. наук, доц., Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Цимбал Л. І., д-р екон. наук, проф., Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Шоробура І. М., д-р пед. наук, проф., Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Ящишина І. В., д-р екон. наук, проф., Кам'янець-Подільський національний університет імені І. Огієнка

Malgorzata Okreglicka, dr. hab., prof. PCz, Czestochowa University of Technology (Poland)

Wioletta Wereda, PhD, Military University of Technology (Poland)

«Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки» включено до переліку наукових фахових видань України в галузі економічних наук (категорія «Б») на підставі Наказу МОН України від 29 червня 2020 року № 735 (додаток 4)

Спеціальності: С1 Економіка та міжнародні економічні відносини; D1 Облік і оподаткування; D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок; D3 Менеджмент; D5 Маркетинг; D7 Торгівля; J2 Готельно-ресторанна справа та кейтеринг; J3 Туризм та рекреація; С3 Міжнародні відносини.

Затверджено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол від 29.08.2025 р. №7)

Реєстрація суб'єкта у сфері друкованих медіа:
Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 1173 від 11.04.2024 року

Ідентифікатор медіа: R30-03893

DOI: 10.32689/2523-4536

Наукові праці МАУП. Економічні науки. 2025. Вип. 3 (79). Київ : Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. 204 с.

Публікуються статті науковців, які досліджують актуальні проблеми розвитку економіки. Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів та всіх, кого цікавить розвиток економічної науки в Україні.

ЗМІСТ

ЕКОНОМІКА

Гужва В.М.ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ АКАДЕМІЧНИХ УСТАНОВ:
ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ ТА ІНСТРУМЕНТИ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ..... 9**Дмитренко Г.А., Головач Н.В., Згалат-Лозинська Л.О.**ЛЮДИНОЦЕНТРИЧНА ЕКОНОМІКА: РОЛЬ ЯКОСТІ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ
В ЕКОНОМІЧНОМУ ЗРОСТАННІ ТА ЗАНЕПАДІ УКРАЇНИ І СВІТУ.....19**Житник Н.В., Тищенко Т.І., Грецька І.Г.**ВПЛИВ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ ТА БЕЗПЕКИ ПРАЦІ
НА ЕКОНОМІЧНУ ЕФЕКТИВНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА.....28**Жуковський Д.М.**ТЕХНОЛОГІЇ АНАЛІЗУ БІЗНЕС КОМУНІКАЦІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ
ПІДВИЩЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ В СИСТЕМІ
ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ УСТАНОВ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ.....38**Карінцева О.І., Кубатко О.В.,****Балагуровська І.О., Дейнека А.В.**СЕСТЕЙНОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ЧЕРЕЗ РОЗВИТОК
АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА АДИТИВНОГО ВИРОБНИЦТВА46**Квасний Л.Г., Грицко Р.Ю.**ІНСТИТУЦІЙНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ
ІНТЕГРОВАНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В УКРАЇНІ..... 55**Квасний Л.Г., Мисишин Р.В., Петрайко Н.Б., Чудійович Н.В.**МЕХАНІЗМИ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО
ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ.....63**Котвицька Н.М., Назаров О.В.**ЗЕЛЕНА ІНВЕСТИЦІЙНА СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА:
ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ТА ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ.....70**Петренко Н.С.**АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ
МІЖНАРОДНОГО ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ: ЄВРОПЕЙСЬКІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ.....77**Пономаренко І.О., Ковальов Б.Л.**АНАЛІЗ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ
ДО ОЦІНЮВАННЯ ІННОВАЦІЙ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД88**Sotnyk Iryna, Voronenko Viacheslav,****Yu Yang, Chen Yingyou**FINANCIAL MECHANISMS AND DECISION-MAKING
TO SUPPORT ENERGY DECENTRALIZATION IN UKRAINE103**Фірстенко О.В.**ІНВЕСТИЦІЇ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ ЯК ДРАЙВЕР ЕКОНОМІЧНОГО
ЗРОСТАННЯ В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ.....113

ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

Міненко Н.В.ПІДХОДИ ДО ТРАНСФОРМАЦІЇ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА
В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОГО ПОДАТКОВОГО СЕРЕДОВИЩА.....118

ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК

Горбачова О.М., Гриб А.А. ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ САНАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	127
Davydenko Nadiia, Shepylenko Viktoriia, Davydenko Marharyta DIGITAL TRANSFORMATION OF THE BANKING SYSTEM OF UKRAINE: INNOVATIVE MODELS, TECHNOLOGIES AND ECONOMIC EFFICIENCY.....	132
Попова Л.В. ТЕОРЕТИЧНЕ ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ.....	138
Скиба Г.І., Миронюк О.В. ІНТЕГРАЦІЯ АУДИТОРСЬКИХ ПРОЦЕДУР У ПРОЦЕС СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ.....	144

МЕНЕДЖМЕНТ

Абдулов Р.М., Волокитіна Л.О., Міщенко Л.О. ІНТЕГРАЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ, УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ТА МАРКЕТИНГУ: ШЛЯХ ДО ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	152
Боровик П.М., Удовенко І.О., Поліщук В.В., Рудий Р.М., Іванчук О.М. МУНІЦИПАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ РИНКОВИМИ ТРАНЗАКЦІЯМИ З СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ УГІДДЯМИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	158
Руснак О.А. КРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ У СИСТЕМІ ПРОЄКТНОГО МИСЛЕННЯ.....	165

МАРКЕТИНГ

Томашевський Ю.М., Оліховська М.В., Томашівський О.З. РОЗВИТОК СИСТЕМИ МАРКЕТИНГОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПРОБЛЕМИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНОГО БІЗНЕСУ	176
--	-----

ТУРИЗМ

Матвійчук Л.Ю., Книш С.С. СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ В КРИЗОВИХ УМОВАХ.....	181
Цвілий С.М., Михайлик Д.П., Бублей Г.А. РОЗРОБКА МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В РЕГІОНІ УКРАЇНИ ТА МЕХАНІЗМУ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ.....	188

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Новосколькова Л.О., Демідов Д.В. МІЖНАРОДНІ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІ КОРПОРАЦІЇ ЯК НОВІ СУБ'ЄКТИ ГЕОПОЛІТИЧНОГО ВПЛИВУ ПІД ЧАС ВОЄН.....	198
---	-----

Квасній Л.Г., Оліховська М.В., Міга В.К., Пецух А.О. СТРАТЕГІЇ СТИМУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ.....	206
Стефанишин О. Б. ДІАГНОСТИКА, МОДЕЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ ДЛЯ ЦІЛЕЙ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	214
Шуляр Н.М., Братусь Г.А., Романова Л.В. ФОРМУВАННЯ ТОВАРНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ З УРАХУВАННЯМ ДИНАМІКИ ОПТОВО-РОЗДРІБНОГО ТОВАРООБОРОТУ В УМОВАХ РИНКУ.....	220
Братусь Г.А., Карбовська Л.О., Мазур Ю.В. ЗОВНІШНІ ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	226
Гончаренко М.Ф., Червінська Л.П., Червінська Т.М., Філіпов М.І. РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРАЦІ.....	234

DOI: <https://doi.org/10.32689/2523-4536/79-6>
УДК 330.322

Квасній Л.Г.

кандидат економічних наук, доцент,
Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»;
Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3054-0158>

Грицько Р.Ю.

доктор наук з державного управління,
кандидат медичних наук, доцент,
Львівський національний медичний університет
імені Данила Галицького
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7086-8399>

Kvasnii Lyubov

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Private Joint-Stock Company "Higher education institution
"Interregional Academy of Personnel Management";
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

Hrycko Roman

Doctor of Public Administration, Candidate of Medical Sciences,
Associate Professor,
Danylo Halytsky Lviv National Medical University

ІНСТИТУЦІЙНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В УКРАЇНІ

INSTITUTIONAL AND LEGAL PRINCIPLES OF FORMING AN INTEGRATED INVESTMENT CLIMATE IN UKRAINE

Стаття присвячена аналізу правового регулювання інвестиційної діяльності, ролі державних інституцій у її стимулюванні. Метою статті є аналіз сучасного стану інституційних та правових засад формування інтегрованого інвестиційного клімату в Україні, характеристика основних проблем та виявлення бар'єрів, що знижують інвестиційну активність, а також окреслення основних напрямів вдосконалення нормативно-правової бази та інституційного забезпечення для створення сприятливого середовища залучення як внутрішніх, так і іноземних інвестицій. Зазначено, що економічні потрясіння, що почалися 24 лютого 2022 року, спричинили значну нестабільність, яка змусила інвесторів діяти з більшою обережністю. В статті визначено інституційні засади, які впливають на формування сприятливого інвестиційного середовища, включаючи нормативно-правову базу, прозорість фінансових операцій, інфраструктурну модернізацію та інтеграцію до міжнародних ринків. Авторами розроблено пропозиції щодо вдосконалення законодавчої бази для залучення іноземних та внутрішніх інвестицій.

Ключові слова: інвестиції, інтегрований інвестиційний клімат, інвестиційна активність, нормативно-правова база, інвестиційне середовище.

The article is devoted to the analysis of the legal regulation of investment activity, the role of state institutions in its stimulation. The purpose of the article is to analyze the current state of the institutional and legal foundations of the formation of an integrated investment climate in Ukraine, characterize the main problems and identify barriers that reduce investment activity, as well as outline the main areas of improvement of the regulatory framework and institutional support to create a favorable environment for attracting both domestic and foreign investments. In the process of writing the article, a set of methods was used, which allowed achieving scientific objectivity and comprehensive analysis of the topic: analysis and synthesis; comparative method; systematic approach; empirical approach. Deductive and inductive approaches contributed to the development of recommendations for improving the institutional and legal foundations of the formation of an integrated investment climate in Ukraine. It is noted that the economic shocks that began on February 24, 2022, caused significant instability, which forced investors to act with greater caution. The article identifies institutional principles that influence the formation of a favorable investment environment, including the regulatory framework, transparency of financial transactions, infrastructure modernization and integration into international markets. The authors have developed proposals for improving the

regulatory framework to increase transparency and predictability of business conditions in Ukraine, which will contribute to attracting foreign investors. The practical value of the article lies in identifying and systematizing institutional and legal measures for the formation of an integrated investment climate in Ukraine, which can become the basis for improving the country's investment policy. The results obtained may be useful for state authorities, local governments, international organizations, business associations and investors interested in stabilizing the economic situation and forming an effective investment environment in Ukraine.

Keywords: investment, integrated investment climate, investment activity, regulatory framework, investment environment.

Постановка проблеми. Формування інтегрованого інвестиційного клімату є одним із ключових завдань, від вирішення якого залежить стійкість економічного зростання, модернізація національної економіки та її інтеграція у світові ринки. Однак сучасний стан інвестиційного середовища в Україні характеризується наявністю низки проблем, а саме: високий рівень ризиків для інвесторів, недосконалість правового регулювання, адміністративні бар'єри та низький рівень захисту прав власності.

Важливість цієї проблематики обумовлена необхідністю стимулювання інвестиційної активності як одного з ключових факторів економічного розвитку. Наукове значення дослідження полягає у визначенні ефективних механізмів вдосконалення правових та інституційних засад інвестиційного клімату. З практичної точки зору, актуальність питання підсилюється потребою залучення іноземного капіталу для відновлення економіки України, особливо в умовах післявоєнного відновлення.

Таким чином, постановка проблеми має безпосередній зв'язок із сучасними науковими завданнями, що спрямовані на вивчення інвестиційних процесів, а також із практичними аспектами розробки стратегій економічного розвитку України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні дослідження та публікації, присвячені інвестиційній політиці в Україні, акцентують увагу на ключових аспектах, пов'язаних із інвестиційним кліматом, економічними реформами та залученням іноземного капіталу. Питання інвестування в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення України активно досліджуються багатьма науковцями. Мошляк І.О. зосереджується на впливі зовнішніх і внутрішніх факторів на інвестиційне середовище України, особливо в контексті економічних криз і військових конфліктів. Дослідник наголошує на важливості державного регулювання, зокрема прозорості, зниженні адміністративних бар'єрів і створенні механізмів для страхування ризиків, пов'язаних із війною. У його роботах також акцентується увага на значенні

міжнародної допомоги для формування сприятливих умов для інвесторів.

Б. Торбич, М. Волос, М. Гарбуз, А. Соколов, І. Солодкий та М. Якубець аналізують основні принципи покращення інвестиційного клімату в складних умовах війни. Д. Ванькович вивчає наслідки війни для економіки України та її інвестиційної діяльності. Він описує зміни у структурі інвестиційних потоків і підкреслює потребу залучення прямих іноземних інвестицій через створення спеціальних економічних зон та запровадження податкових стимулів. Окремо автор розглядає проблеми доступу до фінансування в постраждалих регіонах і пропонує шляхи їх подолання.

У роботах українських науковців, таких як Ю. Руснак і Н. Резник, розглядається вплив політико-правових факторів на інвестиційну привабливість України. Огляд наукової літератури з досліджуваної тематики свідчить, що дослідники приділяють значну увагу вдосконаленню регуляторного середовища та боротьбі з корупцією, які є особливо важливими для створення сприятливого інвестиційного клімату. Зокрема, у працях О. Стащук, О. Деркач, В. Лозовик наголошується на позитивному впливі антикорупційних заходів на підвищення інвестиційної активності та привабливості України. Проте питання інституційних та правових засад формування інтегрованого інвестиційного клімату в Україні в нинішніх умовах воєнного часу та післявоєнного відродження потребують подальшого дослідження.

Метою статті є аналіз сучасного стану інституційних та правових засад формування інтегрованого інвестиційного клімату в Україні, характеристика основних проблем та виявлення бар'єрів, що знижують інвестиційну активність, а також окреслення основних напрямів вдосконалення нормативно-правової бази та інституційного забезпечення для створення сприятливого середовища залучення як внутрішніх, так і іноземних інвестицій.

Виклад основного матеріалу. Формування сприятливого інституційного та правового середовища є надзвичайно важливим

для інтеграції України у світовий економічний простір, підвищення її інвестиційної привабливості та забезпечення сталого економічного розвитку.

Під інтегрованим інвестиційним кліматом розуміємо системну характеристику економічного середовища країни або регіону, яка показує ступінь взаємодії між нормативно-правовими, інституційними, інфраструктурними, фінансовими та соціальними чинниками, що забезпечують сприятливі умови для залучення, ефективного використання та збереження інвестицій. Інтегрований підхід до формування інвестиційного клімату базується на інтернаціоналізації економічних процесів міжнародними організаціями, спрямованих на досягнення довгострокового економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності та забезпечення гармонійної стійкості розвитку.

Сприятливе інвестиційне середовище є результатом комплексного впливу інституційних чинників, які формують основу для залучення капіталу, забезпечення стабільності та економічного зростання.

Аналіз наукових досліджень [1] показує, що чітка, стабільна та прозора система законодавства є важливим чинником для інвесторів. Вона повинна регулювати питання захисту прав власності, умов здійснення підприємницької діяльності, а також передбачати пільгові умови для залучення інвестицій у пріоритетні галузі економіки.

Ефективна система фінансового контролю та звітності забезпечує довіру інвесторів до економіки країни. Це включає впровадження міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, забезпечення прозорості банківських і фінансових операцій, а також дієвий контроль над ухиленням від сплати податків і фінансовими маніпуляціями. Також наявність розвинутої інфраструктури виступає важливим чинником для залучення інвестицій. [5] Модернізація транспортної, енергетичної, логістичної та цифрової інфраструктури сприяє зниженню витрат для бізнесу та забезпечує інтеграцію регіонів до глобальних ланцюгів створення вартості. Активна участь у міжнародній торгівлі, угоди про вільну торгівлю, адаптація внутрішніх стандартів до міжнародних норм і приєднання до глобальних економічних організацій (наприклад, СОТ чи ОЕСР) створюють додаткові стимули для іноземних інвесторів.

На нашу думку, удосконалення цих інституційних засад сприятиме зміцненню інтегрованого інвестиційного клімату, що стане запорукою економічного розвитку країни та її інтеграції у світову економіку.

Інституційна база формування інтегрованого інвестиційного клімату в Україні включає систему державних, регіональних та міжнародних інституцій, які впливають на створення сприятливого середовища для залучення інвестицій. До них відносять:

1. Державні установи:

– Міністерство економіки України, яке здійснює розробку політики у сфері інвестиційної діяльності, координує реалізацію економічних програм.

– Державна установа “UkraineInvest”, що виконує функцію консультанта для іноземних інвесторів, сприяючи їх входженню на український ринок.

– Фонд державного майна, що забезпечує приватизацію державної майни, створюючи можливості для інвестицій.

2. Регіональні установи:

– Місцеві органи влади, що забезпечують розробку локальних стратегій інвестування, надають підтримку проектам регіонального значення.

– Агенції регіонального розвитку, які сприяють залучення інвесторів на регіональному рівні через реалізацію проектів інфраструктурного та соціального розвитку.

3. Міжнародні установи:

– Світовий банк, МВФ, ЄБРР призначені надавати технічну, консультативну та фінансову підтримку Україні у реформуванні інституційного середовища.

– Іноземні торгово-економічні місії, які активно працюють над залученням прямих іноземних інвестицій.

Наразі в Україні функціонують різні державні установи, що опікуються інвестиціями (Міністерство економіки, Державна служба інвестицій тощо), проте їх діяльність недостатньо синхронізована, що створює дублювання функцій і ускладнює процес інвестиційного адміністрування. Хоча в Україні діють й інші спеціалізовані установи, такі як UkraineInvest, їх вплив обмежений через недостатнє фінансування, кадрові ресурси та підтримку комплексної стратегії [14].

В таблиці 1 наведено багатовекторність інституційних аспектів, які сприяють формуванню сприятливого інвестиційного клімату в Україні.

Мають місце і проблеми щодо ефективності місцевих органів влади. Багато обласних і місцевих адміністрацій показали низьку активність у залученні інвестицій, що зменшує можливості регіонального розвитку. Тому доцільними можуть бути розробка інтегрованої державної стратегії залучення інвестицій та удосконалення законодавства

Таблиця 1

Інституційні аспекти формування інтегрованого інвестиційного клімату в Україні

Категорія	Характеристика та приклади
Державні органи управління	
Міністерство економіки України	Відповідає за розробку інвестиційної політики, координацію програм залучення інвестицій, аналіз інвестиційного клімату.
Офіс із залучення та підтримки інвестицій «UkraineInvest»	Забезпечує супровід інвесторів, допомагає в реалізації проектів, пропонує консультації та інформує про можливості інвестування.
Фонд державного майна України	Відповідає за приватизацію державного майна, що є важливим інструментом залучення інвестицій у державний сектор.
Державна регуляторна служба України	Контролює дерегуляцію підприємницької діяльності, знижує адміністративний тиск на бізнес.
Міжнародні організації та партнери	
Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР)	Фінансує інвестиційні проекти, надає консультаційну підтримку для підприємств та уряду.
Міжнародний валютний фонд (МВФ)	Сприяє стабілізації економіки шляхом фінансування та впровадження реформ.
Світовий банк	Підтримує великі інфраструктурні проекти, надає фінансування для соціально-економічного розвитку.
Регіональні та місцеві інституції	
Агентства регіонального розвитку	Відповідають за залучення інвестицій на рівні громад та регіонів, розробляють програми розвитку територій.
Центри підтримки бізнесу	Надають консультації для підприємців, сприяють розробці та впровадженню інвестиційних проектів.
Місцеві органи влади	Вирішують питання земельного забезпечення, інфраструктурної підтримки інвестиційних проектів на рівні громад.
Інструменти співпраці та комунікації	
Публічно-приватне партнерство (PPP)	Механізм співпраці держави та бізнесу для реалізації масштабних проектів, зокрема у сфері інфраструктури та енергетики.
Інвестиційні форуми та виставки	Заходи на міжнародному та регіональному рівнях для презентації можливостей України іноземним інвесторам (наприклад, UkraineInvest Forum).
Електронні платформи	Використання онлайн-систем для подання заявок на інвестиційні проекти, отримання дозвільних документів.
Реформування інституційної бази	
Цифровізація процесів	Автоматизація адміністративних процедур для зменшення бюрократичних бар'єрів (портал «Дія», електронні реєстри).
Антикорупційні ініціативи	Впровадження незалежних антикорупційних органів для підвищення довіри інвесторів (НАБУ, НАЗК).
Покращення якості держуправління	Підвищення ефективності роботи державних органів через впровадження стандартів управління та навчання кадрів.

Джерело: сформовано авторами на основі [5]

у відповідності з міжнародними стандартами. Це може сприяти активізації співпраці з міжнародними інституціями для залучення технічної та фінансової допомоги Україні.

Правова база інвестиційної діяльності в Україні складається з національних законів, нормативних актів та міжнародних угод, що регулюють питання залучення, захисту та управління інвестиціями. Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні визначається національним законодавством. Державне регулювання інвестиційної діяльності здійснюється як через прямий адміністративно-правовий вплив, так і через непрямі заходи. Пряме регулювання реалізується шляхом управління державними

інвестиціями, прогнозування їх обсягів, визначення умов інвестування та контролю за дотриманням законодавства. Непряме регулювання включає створення сприятливого інвестиційного клімату через економічні стимули, бюджетно-податкову, фінансово-кредитну політику, заохочення іноземних інвестицій та регулювання фондового ринку. Проте вважаємо за доцільне наголосити на недосконалості законодавчої бази. За наявності базових нормативних актів (Закон «Про інвестиційну діяльність», Закон «Про режим іноземного інвестування»), законодавство часто містить невідповідності, прогалини та не враховує специфіку сучасних глобальних викликів.

В таблиці 2 відображено основні правові засади, які формують основу для залучення інвестицій та створення сприятливого інвестиційного клімату в Україні.

Починаючи з 24 лютого 2022 року, військові дії в Україні значно вплинули на інтегрований інвестиційний клімат країни. Виникли нові виклики в умовах військового стану:

- значні ризики, пов'язані з війною, ускладнюють планування довгострокових інвестицій;

- порушення логістики, інфраструктурних зв'язків та втрата активів знижують інтерес до інвестицій у певних регіонах;

- необхідність впровадження спеціальних механізмів страхування інвестицій від військових ризиків.

Таким чином, правові засади формування інвестиційного клімату охоплюють широкий спектр регуляторних інструментів, спрямованих на стимулювання як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій.

Аналіз вітчизняного інтегрованого інвестиційного клімату вказує на наявність певних проблем інституційно-правового забезпечення [17]:

- низький рівень координації між державними та місцевими органами;

- складність і тривалість процедур, пов'язаних з реєстрацією інвестицій;

Таблиця 2

Правові засади формування інтегрованого інвестиційного клімату в Україні

Категорія	Основні положення та приклади
Законодавство України	
Закон України «Про інвестиційну діяльність»	Визначає принципи інвестиційної діяльності, права та обов'язки інвесторів.
Закон України «Про іноземні інвестиції»	Регулює залучення іноземних інвестицій, передбачає гарантії захисту прав інвесторів, включаючи компенсацію у разі націоналізації.
Закон України «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями»	Запроваджує стимули для великих інвесторів: податкові пільги, спрощене отримання дозволів, надання земельних ділянок.
Податковий кодекс України	Встановлює податкові пільги для підприємств, що реалізують інвестиційні проекти в пріоритетних галузях.
Земельний кодекс України	Регулює питання надання земельних ділянок для реалізації інвестиційних проектів.
Закон України «Про режим іноземного інвестування»	Регулює специфіку правового режиму для іноземних інвесторів, включаючи особливі умови інвестування в Україні.
Міжнародні договори та угоди	
Угода про асоціацію між Україною та ЄС	Передбачає гармонізацію законодавства з нормами ЄС, спрощує доступ до європейських ринків для українських компаній.
Вашингтонська конвенція 1965 року	Забезпечує врегулювання інвестиційних спорів між державами та іноземними інвесторами через Міжнародний центр із врегулювання спорів (ICSID).
Багатостороння інвестиційна гарантія (MIGA)	Забезпечує страхування інвестиційних ризиків, включаючи ризики війни та націоналізації.
Угоди про уникнення подвійного оподаткування	Сприяють зниженню податкового навантаження для іноземних інвесторів.
Інструменти реформ та дерегуляції	
Електронні сервіси (портал «Дія»)	Спрощують процедуру реєстрації бізнесу, знижують адміністративні бар'єри.
Закон «Про державні закупівлі»	Впровадження прозорої системи закупівель (Prozorro), що сприяє відкритості економічних процесів.
Закон України «Про концесії»	Сприяє залученню приватного капіталу для реалізації великих інфраструктурних проектів.
Напрями вдосконалення	
Гармонізація з міжнародними стандартами	Адаптація законодавства України до європейських норм для підвищення інвестиційної привабливості.
Механізми страхування ризиків	Розробка гарантій компенсації інвесторам у разі втрат, зокрема у зв'язку з військовими ризиками.
Судова реформа	Забезпечення прозорості та незалежності судової системи для ефективного захисту прав інвесторів.

Джерело: сформовано авторами на основі [14]

- недостатній рівень захисту інвесторів у разі виникнення захворювання;
- відсутність механізмів страхування інвестиційних ризиків, особливо у період воєнного стану;
- високий рівень корупції, що залишається лише з ключових перешкод для інвесторів;
- складна система адміністрування, яка вимагає процесів реєстрації бізнесу, отримання дозволів і вирішення спорів;
- низький рівень прозорості та прогнозованості економічної політики, що створює невизначеність для інвесторів.

Проте в Україні є й позитивні зрушення [11]:

- впровадження стандартів ЄС у сферу корпоративного управління, податкової політики та прозорості покращує інвестиційне середовище;
- нове законодавство щодо спеціальних економічних зон та створення індустріальних парків дозволяє давати результати, залучаючи інвесторів у певних секторах;
- запровадження електронних сервісів для ведення бізнесу спрощує багато адміністративних процедур.
- впровадження електронних сервісів для реєстрації бізнесу (портал «Дія»);
- оновлення законодавства у сфері захисту прав інвесторів;
- зниження адміністративних бар'єрів для бізнесу через дерегуляцію.

Відомо чималий зарубіжний досвід використання територіально-орієнтованих меха-

нізмів стимулювання інвестицій задля забезпечення повоєнної відбудови і постконфліктного відновлення проблемних територій, проте кожна країна має власні особливості та інструменти стимулювання розвитку. Використання території зі спеціальними умовами для стимулювання інвестицій в Україну пов'язане з прогнозом забезпечити активний розвиток регіональних економік у забезпеченні обмеженості власного капіталу та потреби залучення зовнішніх інвестицій. Це можна реалізувати впровадженням спеціальних правових режимів на окремих територіях, які були б спрямовані на стимулювання інвестиційної активності, створення нових робочих місць, підтримку розвитку окремих секторів економіки, модернізацію виробництва та впровадження новітніх технологій. Практика показує, що інтеграція України до міжнародного інвестиційного простору потребує не лише реформування інституцій та законодавства, але й подолання системних проблем, які протягом тривалого часу стримують залучення інвестицій. У цьому зв'язку вважаємо доцільними наступні рекомендації:

- розробити комплексну державну стратегію з чітким розподілом функцій між державними та місцевими органами;
- вдосконалити судову систему, забезпечивши ефективний захист прав інвесторів;
- створити стимули для інвесторів, такі як податкові пільги, грантові програми та спеціальні економічні зони;

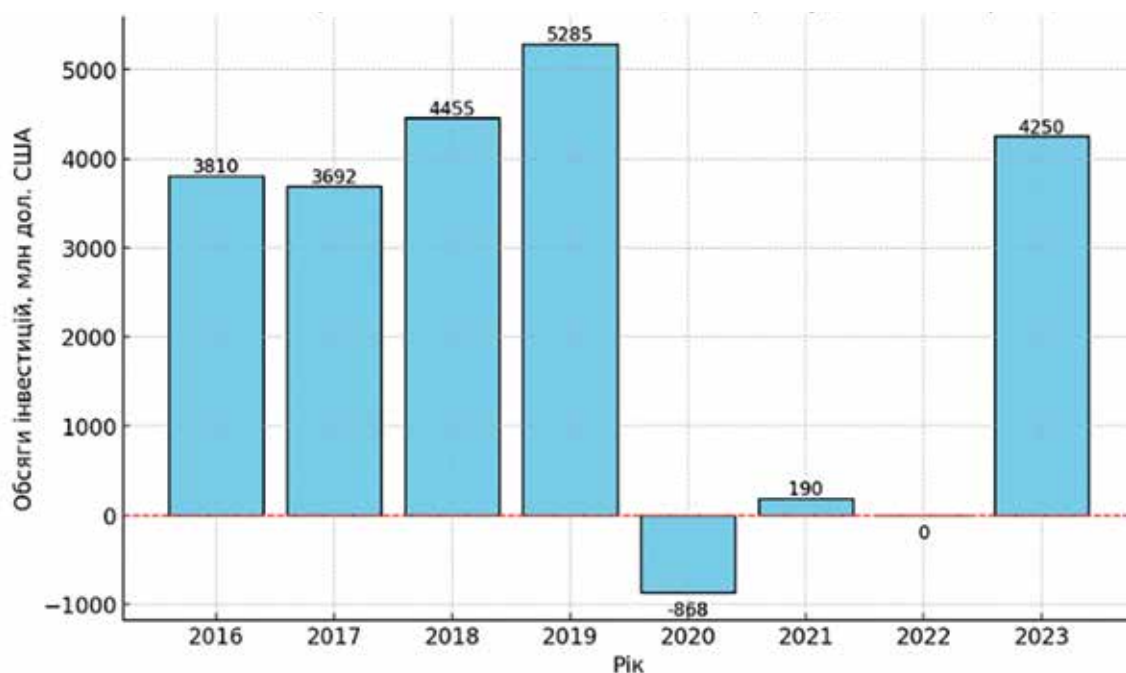

Рис. 1. Обсяги прямих іноземних інвестицій в Україну за період 2016–2023 років

Джерело: сформовано авторами на основі [12]

– активізувати міжнародну співпрацю для залучення грантів, кредитів та іноземного досвіду у сфері покращення інтегрованого інвестиційного клімату.

Висновки. Враховуючи складні реалії сьогодення, в Україні необхідно повністю відновити та зміцнити внутрішню стабільність і конкурентоспроможність країни, що є особливим компонентом європейської безпеки. Важливим завданням також є досягнення європейської та євроатлантичної інтеграції України, ґрунтуючись на принципах гармонізації та узгодженості інтересів.

У цьому контексті головну роль може відіграти активізація інвестицій у регіони, що знаходяться в тилу, як важливий інструмент для прискорення євроінтеграційних процесів. Поряд з цим, інвестування в розвиток сучасної економічної інфраструктури в найбільш постраждалих від війни регіонах має стати основою довгострокової стратегії їх відновлення. Це сприятиме не лише зміцненню стабільності та згуртованості цих територій, але й забезпеченню національної єдності та протидії потенційним гібридним загрозам з боку агресора і становленню позитивного інтегрованого інвестиційного клімату в Україні.

Список використаних джерел:

1. Вакалюк В.А. Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. №16. С. 122–126.
2. Гуцан Т. Мельникова О. Тенденції інвестиційної привабливості України в умовах воєнного стану. *Galician economic journal*. 2024. № 2 (87). DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.02
3. Інвестиційний клімат. Про інвестиції: веб-сайт. URL: <http://про-інвестиції.укр/інвестиційний-клімат/>
4. Індекс інвестиційної привабливості України 2023. URL: https://eba.com.ua/wp-content/uploads/2023/12/EBA-InvestIndex_-2023_UA.pdf
5. Мошляк І. О. Інвестиційний клімат в Україні та напрями його покращення. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2019. Вип. 54 Т. 2. С. 65-71. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2019-53-65-71>.
6. Про захист іноземних інвестицій на Україні: Закон України від 10.09.1991. № 1540а-ХІІ. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T1540A0?an=2>.
7. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991. № 959-ХІІ. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T095900>.
8. Про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії: Указ Президента України від 19.02.1994. № 55/94. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/55/94>.
9. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991. № 1560-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1560-12.14>; Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996 № 93/96-ВР. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/z960093>.
10. Причепя І. В., Сметанюк О. А., Ратушняк О. Г. Інвестиційна політика Європейського союзу в межах зовнішньоекономічних зв'язків з Україною. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_5_34.
11. Пуліна Т., Шитікова Л., Змикало О. Шляхи активізації процесів інвестування інноваційної діяльності України в умовах російсько-української кризи. *Управління змінами та інновації*. 2022. № 4. С. 14–19. DOI: <https://doi.org/10.32782/СМІ/2022-4-3>
12. Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) в Україну. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/>
13. Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі: матеріали VII Міжнар. наук.- практ. конф. (Київ, 8–9 груд. 2022 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ. 2022. 382 с. URL: https://www.naiu.kiev.ua/files/antykoriupsia2022/materialy_konf_081222.pdf.
14. Руснак Ю. І. Вплив політико-правових чинників на формування інвестиційного клімату. *Право і суспільство*. 2016. № 1(2). С. 101–105. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_1%282%29_20
15. Світовий банк і Україна: Закладання фундаменту для відновлення в умовах війни : веб-сайт. URL: <https://www.worldbank.org/uk/results/2023/11/30/the-world-bank-and-ukraine-laying-the-groundwork-forreconstruction-in-the-midst-of-war>
16. Співробітництво України з міжнародними фінансовими інституціями – Міністерство закордонних справ України : веб-сайт. URL: <https://mfa.gov.ua/mizhнародni-vidnosini/spivrobitnictvo-ukrayini-zmizhнародnimi-finansovimi-instituciyami> (дата звернення: 26.07.2024)
17. Стащук О., Деркач О., Лозовик В. Інвестиційний клімат України та напрями його покращення. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2023. № 1(33). С. 52–60. DOI: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2023-01-52-60>.
18. Торбич Б. В., Волос М. В., Гарбуз М. О., Соколов А. В., Солодкий І. С., Якубець М. Р. Принципи покращення інвестиційного клімату в умовах воєнного стану. *Академічні візії*. Вип. 27. 2024. С. 1–7
19. Феняк Л.А. Вплив іноземних інвестицій на економіку України. URL: <http://intkonf.org/fenyak-lasidletskiy-ayu-vpliv-inozemnih-investitsiy-na-ekonomiku-ukrayini>
20. World Investment Report 2023. United Nations Conference on Trade and Development. URL: <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2023>

References:

1. Vakaliuk V.A. (2017). Pravove rehuliuвання investytsiinoi diialnosti v Ukraini [Legal regulation of investment activities in Ukraine]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*, no. 16, pp. 122–126.
2. Hutsan T., Melnykova O. (2024). Tendentsii investytsiinoi pryvablyvosti Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [Trends in the investment attractiveness of Ukraine under martial law]. *Galician economic journal*, no. 2, p. 87. Available at: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.02 [In Ukrainian].
3. Investytsiinyi klimat [Investment climate]. Pro investytsii. Available at: <http://npo-investytsii.ukr/investytsiinyi-klimat/> [In Ukrainian]
4. Indeks investytsiinoi pryvablyvosti Ukrainy (2023). [Investment attractiveness index of Ukraine 2023]. Available at: https://eba.com.ua/wp-content/uploads/2023/12/EBA-InvestIndex_2023-UA.pdf. [In Ukrainian].
5. Moshliak I. O. (2019) Investytsiinyi klimat v Ukraini ta napriamy yoho pokrashchennia [Investment climate in Ukraine and directions for its improvement]. *Vcheni zapysky Universytetu "KROK"*, vol. 54, t. 2, pp. 65–71. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2019-53-65-71>.
6. Pro zakhyst inozemnykh investytsii na Ukraini: Zakon Ukrainy vid 10.09.1991 no. 1540a-XII [On the protection of foreign investments in Ukraine: Law of Ukraine dated 10.09.1991. No. 1540a-XII]. Available at: <https://ips.ligazakon.net/document/T1540A0?an=2>. [In Ukrainian].
7. Pro zovnishnoekonomichnu diialnist: Zakon Ukrainy vid 16.04.1991. no. 959-XII [On Foreign Economic Activity: Law of Ukraine dated 16.04.1991. No. 959-XII]. Available at: <https://ips.ligazakon.net/document/T095900>. [In Ukrainian].
8. Pro investytsiini fondy ta investytsiini kompanii: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 19.02.1994. No. 55/94 [On Investment Funds and Investment Companies: Decree of the President of Ukraine dated 19.02.1994. No. 55/94]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/go/55/94>. [In Ukrainian].
9. Pro investytsiinu diialnist: Zakon Ukrainy vid 18.09.1991. № 1560-KhII [On Investment Activity: Law of Ukraine dated 18.09.1991. No. 1560-XII]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1560-12.14>; Pro rezhym inozemnoho investuvannia: Zakon Ukrainy vid 19.03.1996 no. 93/96-VR [On the Foreign Investment Regime: Law of Ukraine dated 19.03.1996 No. 93/96-BP]. Available at: <https://ips.ligazakon.net/document/view/z960093>. [In Ukrainian].
10. Prychepa I. V., Smetaniuk O. A., Ratushniak O. H. (2020). Investytsiina polityka Yevropeiskoho soiuzu v mezhakh zovnishnoekonomichnykh zviazkiv z Ukrainoiu [Investment policy of the European Union within the framework of foreign economic relations with Ukraine]. *Efektivna ekonomika*, no. 5. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_5_34. [In Ukrainian].
11. Pulina T., Shytikova L., Žmykało O. (2022). Shliakhy aktyvizatsii protsesiv investuvannia innovatsiinoi diialnosti Ukrainy v umovakh rosiisko-ukrainskoi kryzy [Ways to activate the investment processes of innovative activity in Ukraine in the conditions of the Russian-Ukrainian crisis]. *Upravlinnia zminamy ta innovatsii*, no. 4, pp. 14–19. DOI: <https://doi.org/10.32782/CMI/2022-4-3>
12. Priami inozemni investytsii (PII) v Ukrainu [Foreign direct investment (FDI) in Ukraine]. Available at: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/> [In Ukrainian].
13. Realizatsiia derzhavnoi antykoruptsiinoi polityky v mizhnarodnomu vymiri: materialy VII Mizhnar. nauk.- prakt. konf. (Kyiv, December 8–9, 2022). Kyiv: Nats. akad. vnutr. sprav. 2022. 382 p. Available at: http://www.naiu.kiev.ua/files/antikoruptsia/2022/materialy_konf_081222.pdf [In Ukrainian].
14. Rusnak Yu. I. (2016). Vplyv polityko-pravovykh chynnnykh na formuvannia investytsiinoho klimatu [The influence of political and legal factors on the formation of the investment climate]. *Pravo i suspilstvo*, no.1(2), pp. 101–105. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_1%282%29_20 [In Ukrainian].
15. Svitovyi bank i Ukraina: Zakladannia fundamentu dlia vidnovlennia v umovakh viiny [The World Bank and Ukraine: Laying the Groundwork for Reconstruction in the Midst of War]. Available at: <https://www.worldbank.org/uk/results/2023/11/30/the-world-bank-and-ukraine-laying-the-groundwork-forreconstruction-in-the-midst-of-war>
16. Spivrobitnytstvo Ukrainy z mizhnarodnymi finansovymy instytutstsiamy – Ministerstvo zakordonnykh sprav Ukrainy [Ukraine's Cooperation with International Financial Institutions – Ministry of Foreign Affairs of Ukraine]. Available at: <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/spivrobitnictvo-ukrayini-zmizhnarodnimi-finansovimi-instituciyami>
17. Stashchuk O., Derkach O., Lozovyk V. (2023). Investytsiinyi klimat Ukrainy ta napriamy yoho pokrashchennia [Investment Climate of Ukraine and Directions for Its Improvement]. *Ekonomichnyi chasopys Volynskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky*, no. 1(33), pp. 52–60. DOI: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2023-01-52-60>.
18. Torbych B. V., Volos M. V., Harbuz M. O., Sokolov A. V., Solodkyi I. S., Yakubets M. R. (2024). Pryntsypy pokrashchennia investytsiinoho klimatu v umovakh voiennoho stanu [Principles of improving the investment climate in martial law]. *Akademichni vizii*, vol. 27, pp. 1–7 [In Ukrainian].
19. Feniak L.A. (2024) Vplyv inozemnykh investytsii na ekonomiku Ukrainy [The impact of foreign investments on the economy of Ukraine]. Available at: <http://intkonf.org/fenyak-la-sidletskiy-ayu-vplyv-inozemnih-investitsiy-na-ekonomiku-ukrayini> (In Ukrainian).
20. World Investment Report (2023). United Nations Conference on Trade and Development. Available at: <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2023> [In Ukrainian].